



**Utilizarea judicioasă a FESI, factor  
determinant în protejarea intereselor  
financiare ale Uniunii Europene pe  
domeniul de competență al  
Autorității de Audit**

**București  
11 octombrie 2018**

# Sumar:



I. Conceptul de utilizare judicioasă a FESI

II. Prezentare sintetică a activității Autorității de Audit  
Cadrul legal. Responsabilității și atribuții. Zone de risc identificate. Responsabilități de raportare.

III. Rolul Autorității de Audit în protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene

III.I audit de sistem

III.II audit de operațiuni

IV. Valorificarea suspiciunilor de fraudă detectate de Autoritatea de Audit



# I. Conceptul de utilizare judicioasă a FESI

- Programare adecvată a fondurilor  
Perioada de programare 2014 - 2020

Documente: Cadrul Strategic Comun (CSC)  
Acord de Parteneriat (AP)  
Programe Operaționale (PO)  
Alte programe de finanțare

Scopul utilizării judicioare a FESI – contribuția FESI la îndeplinirea obiectivelor UE pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.



# I. Conceptul de utilizare judicioasă a FESI

- Asigurarea unui management performant în vederea atingerii indicatelor stabiliți în cadrul programelor operaționale sectoriale;
- Asigurarea unui management de proiect adecvat pentru proiectele/operațiunile finanțate din FESI în cadrul perioadei de programare 2014-2020;
- Asigurarea unui management financiar solid / unei bune gestiuni financiare – Cap. 7, art. 30-33 din Reg. (UE, EURATOM) nr. 1046/2018;
- Accesarea rezervelor pentru performanță;

**Asigurarea unei absorbții corecte și extinse a FESI la nivel național!**



# I. Conceptul de utilizare judicioasă a FESI

## Buna gestiune financiară

Respectarea principiilor economiei, eficienței și eficacității în implementarea programelor finanțate din FESI:

I. Principiul economiei prevede ca resursele utilizate de instituție pentru desfășurarea activităților sale să fie puse la dispoziție în timp util, în cantitatea și la calitatea adecvate și la cel mai bun preț;

II. Principiul eficienței privește raportul optim între resursele utilizate și rezultatele obținute;

III. Principiul eficacității privește îndeplinirea obiectivelor specifice stabilite și obținerea rezultatelor scontate



# I. Conceptul de utilizare judicioasă a FESI

## Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene (PIF)

”UE și SM combat frauda și orice activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii...”

”Pentru a combate fraudă care aduce atingere PIF, SM adoptă aceleași măsuri pe care le adoptă pentru a combate fraudă care aduce atingere propriilor interese financiare.”

(extras art. 325 din TFUE)

Directiva 1371/2017 privind combaterea fraudelor intereselor financiare UE prin mijloace de drept penal

Directiva 1939/2017 privind forma de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European



# I. Conceptul de utilizare judicioasă a FESI

## Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene (PIF)

UE – OLAF/ România – DLAF – serviciu de coordonare antifraudă  
(AFCOS)

SMC din cadrul SM trebuie să asigure mecanisme de prevenire, detectare și corectare a neregulilor și fraudelor și recuperarea sumelor plătite necuvenit.

(art. 72, lit. (h) din Reg (UE) 1303/2013)

AM instituie măsuri eficace și proporționale de combatere a fraudelor luând în considerare riscurile identificate.

(art 125, alin 4, lit. (c) din Reg (UE) 1303/2013)

# Arhitectura instituțională



## Parlamentul României



### Curtea de Conturi a României



### Autoritatea de Audit



## Guvernul României



**DLAF**

### Ministerul Finanțelor Publice



### Autoritatea de Certificare



### ministere cu rol de autoritate de management



**Autorități de  
Management**

### Ministry of Agriculture and Rural Development



**AFIR**

**APIA**





## II. Prezentare sintetică Autoritatea de Audit

- Autoritatea de Audit a fost înființată prin Legea nr. 200/2005 privind aprobarea OUG nr. 22/2005 pentru completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a României, în scopul efectuării auditului public extern a fondurilor nerambursabile acordate României de Uniunea Europeană
- Autoritatea de Audit, organism fără personalitate juridică, structură independentă operațional în cadrul Curții de Conturi a României și independentă față de structurile din cadrul SMC național.



## II. Prezentare sintetică Autoritatea de Audit

- Misiunea Autorității de Audit - efectuarea auditului public extern și emiterea anuală a unei opinii privind managementul asistenței financiare nerambursabile acordate României de Uniunea Europeană.
- Viziunea Autorității de Audit – instituție independentă și dinamică recunoscută pentru integritatea și imparțialitatea sa și respectată pentru profesionalismul și calitatea muncii realizate.



## Atribuțiile Autorității de Audit

- AA emite și transmite anual CE o opinie de audit privind conformitatea și funcționarea eficace a SMC, declarațiile de cheltuieli transmise CE sunt corecte, iar tranzacțiile aferente sunt legale și regulamentare, iar conturile prezintă o imagine corectă și fidelă a operațiunilor financiar-contabile.;
- Pentru fondurile destinate agriculturii, AA are rol de organism de certificare și emite un certificat privind integritatea, acuratețea și veridicitatea conturilor și agențiilor de plăți.

# Acțiuni de audit desfășurate



- ✓ **Audit de desemnare** – evaluarea conformității sistemului de management și control cu cerințele criteriilor de desemnare;
- ✓ **Audit de sistem** – capacitatea sistemelor de management și control de a preveni, detecta și corecta neregulile și fraude;
- ✓ **Audit de operațiuni** – legalitatea și regularitatea cheltuielilor declarate Comisiei Europene;
- ✓ **Auditul conturilor** – integralitatea, acuratețea și realitatea informațiilor prezentate în conturi;
- ✓ **Audit de certificare** – veridicitatea, integralitatea și exactitatea conturilor FEADR și FEAGA;
- ✓ **Audit de urmărire a recomandărilor;**
- ✓ **Audit la închiderea programului operațional**
- ✓ **Audit tematic.**

# Autoritatea de Audit

## Cadrul de reglementare



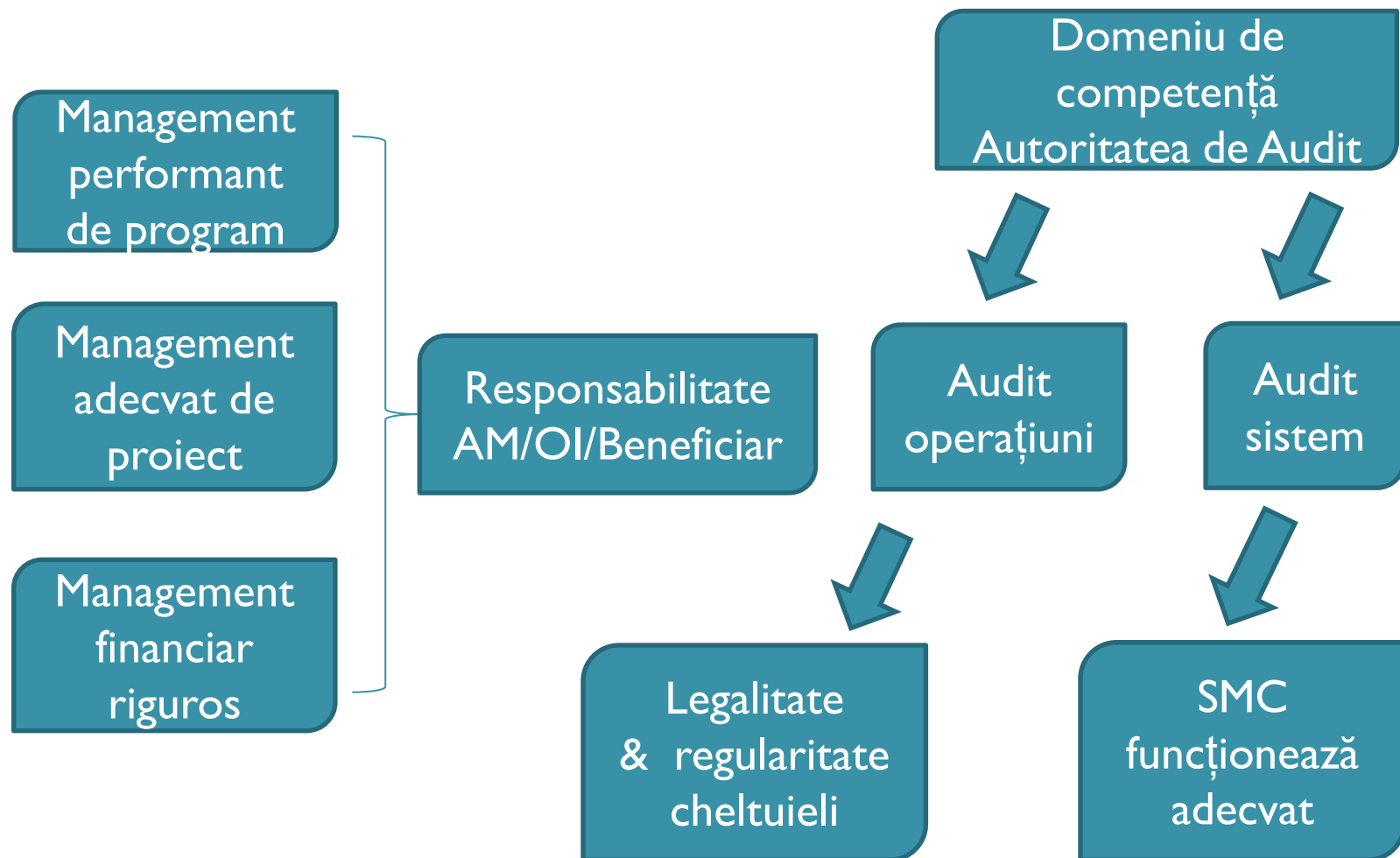
### Cadrul de reglementare:

- Reglementările europene și naționale specifice fiecărui fond;
- Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi republicată;
- Standardele internaționale de audit (ISA).

### Norme de lucru:

- Ghidurile /orientările /linii directoare ale Comisiei Europene (COCOF/EGESIF);
- Manuale de audit, proceduri de lucru, liste de verificare, instrucțiuni și decizii interne.

### III. Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI



### III. Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FE

#### Auditul de operațiuni

- legalitatea și regularitatea tranzacțiilor-



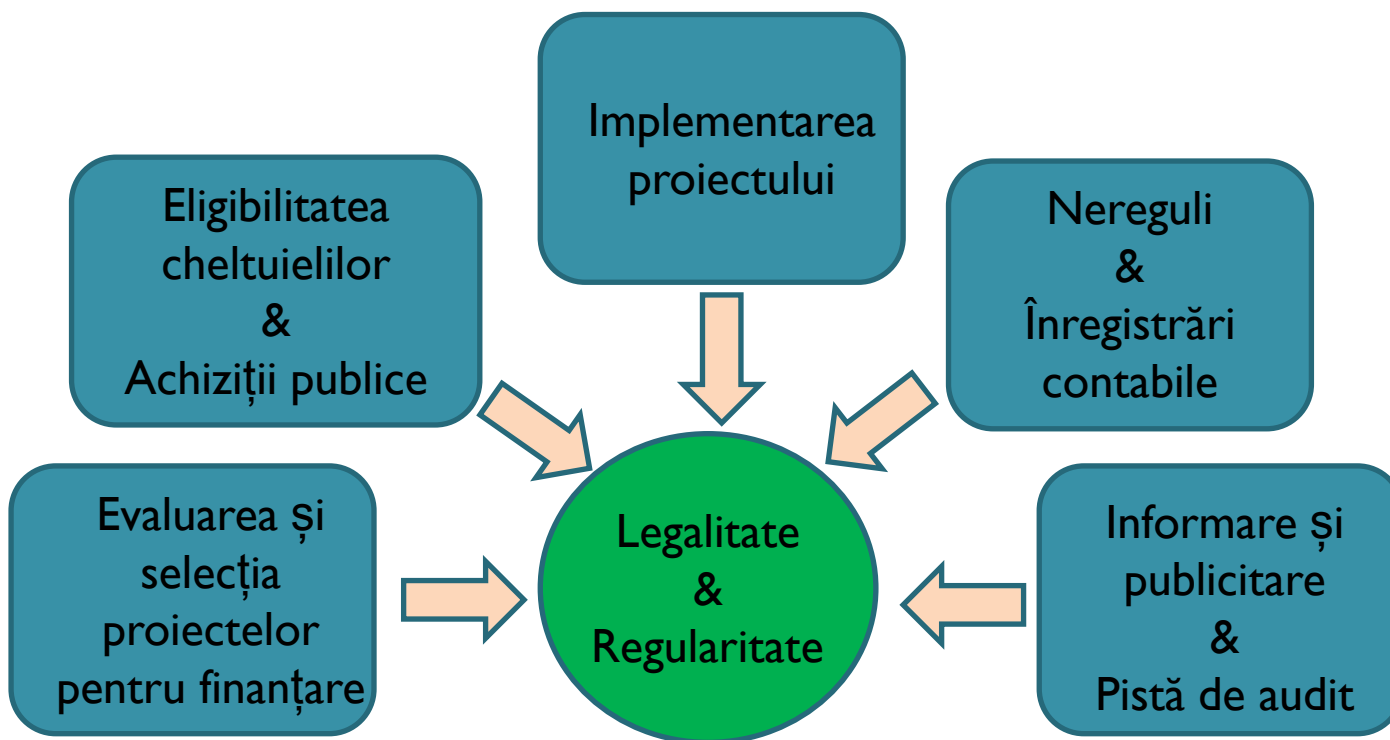
**Obiectivul general** rezidă în obținerea unei asigurări rezonabile că declarațiile de cheltuieli prezentate Comisiei sunt corecte și că tranzacțiile care stau la baza acestora sunt legale și regulamentare.

**Scopul auditului** este obținerea de probe de audit suficiente, relevante și de încredere, care să susțină opinia anuală cu privire la funcționarea sistemului, prin aplicarea tehnicilor de audit și a procedurilor detaliate de fond asupra operațiunilor.

### III. Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI Auditul de operațiuni



#### Principalele categorii de verificări:





### **III. Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FE** **Auditul de operațiuni**



#### **Obiective specifice:**

1. Operațiunile satisfac criteriile de selecție ale programului operațional, nu au fost finalizate fizic sau implementate înainte ca beneficiarul să depună cererea de finanțare prin programul operațional, au fost implementate în conformitate cu decizia de aprobare și îndeplinesc toate condițiile aplicabile privind funcționalitatea acestora și obiectivele de atins;
2. contribuția publică a fost plătită beneficiarului în conformitate cu art. 132 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

### III. Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FE Auditul de operațiuni



#### Obiective specifice:

III. Cheltuielile declarate de către beneficiar sunt conforme cu regulile naționale și europene (în ceea ce privește **eligibilitatea cheltuielilor, achizițiile publice, ajutorul de stat, mediul, publicitatea și egalitatea de șanse**);

IV. Cheltuielile declarate corespund evidențelor contabile, iar documentele justificative solicitate demonstrează o **pistă de audit adecvată**.

### III. Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI

#### Auditul de operațiuni – Zone majore de risc identificate



- I. **Nereguli** și/sau fraude constatate în derularea procedurilor de **achiziții publice** cauzate de interpretarea deficitară a normelor relevante, aplicarea deficitară a acestora sau neaplicarea intenționată. Principalele categorii de nereguli au vizat procesele de evaluare a ofertelor și implementarea contractelor;
  
- I. **Cheltuieli neeligibile** cerute la rambursare care nu au respectat criteriile de eligibilitate stabilite de regulamentele europene, legislația națională sau contractele de finanțare

### III. Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI Auditul de sistem



**OBIECTIV GENERAL:** SMC funcționează eficient pentru a preveni erorile și neregulile, iar atunci când apar, sistemul este capabil să asigure detectarea și corectarea.

Respectarea  
principiilor  
generale ale  
SMC

Îndeplinirea  
funcțiilor AM

Îndeplinirea  
funcțiilor AC

Calitatea  
supervizării  
atribuțiilor  
delegat  
(OI/ANAP)

### III. Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI Auditul de sistem



#### *Evaluarea sistemului de management și control al statului membru*

În total = 18 cerințe cheie și 81 de criterii de evaluare

- 8 cerințe cheie pentru AM + OI și 36 de criterii de evaluare
- 5 cerințe cheie pentru AC și 18 criterii de evaluare
- 5 cerințe cheie pentru AA și 27 de criterii de evaluare

Lipsa conformității cu aceste criterii implică deficiențe ale sistemului și, prin urmare, un risc de certificare CE a unor cheltuieli neconforme și efectuarea unor rambursări în exces către SM.

# **Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI**

## **Auditul de sistem**



### **Cerințe cheie (AM)**

- 1. Mediul de control**
- 2. Evaluare și selecție**
- 3. Informarea beneficiarilor**
- 4. Verificări adecvate de management**
- 5. Pistă de audit adecvată**
- 6. Sisteme informatice**
- 7. Antifraudă**
- 8. Declarația de management**

# Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI

## Auditul de sistem



Cerința cheie 2 și 4 - Cele mai importante cerințe cheie la nivel de AM în ceea ce privește legalitatea și regularitatea cheltuielilor

Verificările privind gestionarea trebuie încheiate la timp pentru cheltuielile certificate din conturile unui anumit exercițiu financiar.

# Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI

## Auditul de sistem



### Cerința Cheie 7 – ANTIFRAUDĂ

<b>7.1. Evaluarea riscurilor de fraudă</b>	7.1 Efectuarea de către AM, înainte de începerea punerii în aplicare a programului, a unei evaluări a riscurilor de fraudă privind probabilitatea și impactul riscurilor de fraudă relevante pentru procesele cheie din cadrul punerii în aplicare a programelor. În mod ideal, evaluarea riscurilor de fraudă ar trebui să se efectueze anual sau la fiecare doi ani, în funcție de nivelurile riscurilor. Rezultatele evaluării riscurilor de fraudă ar trebui să fie aprobate de conducerea de nivel superior a AM.
<b>7.2. Ciclu antifraudă</b>	7.2 Structurarea măsurilor antifraudă în jurul celor patru elemente cheie ale ciclului antifraudă: prevenirea, detectarea, corectarea și urmărirea penală.



# Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI

## Auditul de sistem



### Cerința Cheie 7 – ANTIFRAUDĂ

<b>7.3 Preveniere adecvată</b>	7.3 Existența unor măsuri de prevenire adecvate & proportionale (cum ar fi declarația privind misiunea, codul de conduită, tonul din comunicările de nivel superior, alocarea responsabilităților, acțiunile de instruire și creștere a nivelului de sensibilizare, analiza datelor și actualizarea cunoștințelor privind semnalele care avertizează cu privire la fraude și indicatorii de fraudă), adaptate situațiilor specifice, în scopul de a atenua riscul de fraudă rezidual până la un nivel acceptabil.
<b>7.4. Detectare eficace</b>	7.4 Există și sunt puse în aplicare în mod eficace măsuri de detectare adecvate privind semnalele de alertă („red flags”).

# Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI

## Auditul de sistem



### Cerința Cheie 7 – ANTIFRAUDĂ

<b>7.5. Mecanisme de raportare</b>	7.5 Aplicarea de măsuri adecvate odată ce s-a detectat un caz suspect de fraudă, care să asigure <b><u>mecanisme clare de raportare</u></b> atât cu privire la suspiciunile de fraudă, cât și cu privire la deficiențele controalelor, și care să garanteze o coordonare suficientă cu AA, cu autoritățile de anchetă competente din statul membru, Comisia și OLAF.
<b>7.6 Mecanisme de recuperare</b>	7.6 Existența unor procese adecvate pentru urmărirea tuturor cazurilor suspecte de fraudă și a recuperărilor aferente ale unor fonduri UE cheltuite în mod fraudulos.
<b>7.7. Lessons learnt</b>	7.7 Existența unor proceduri de urmărire pentru a examina toate procesele, procedurile sau controalele legate de fraude potențiale sau efective, iar constatările relevante trebuie să fie utilizate în cadrul următoarei examinări a evaluării riscurilor de fraudă.

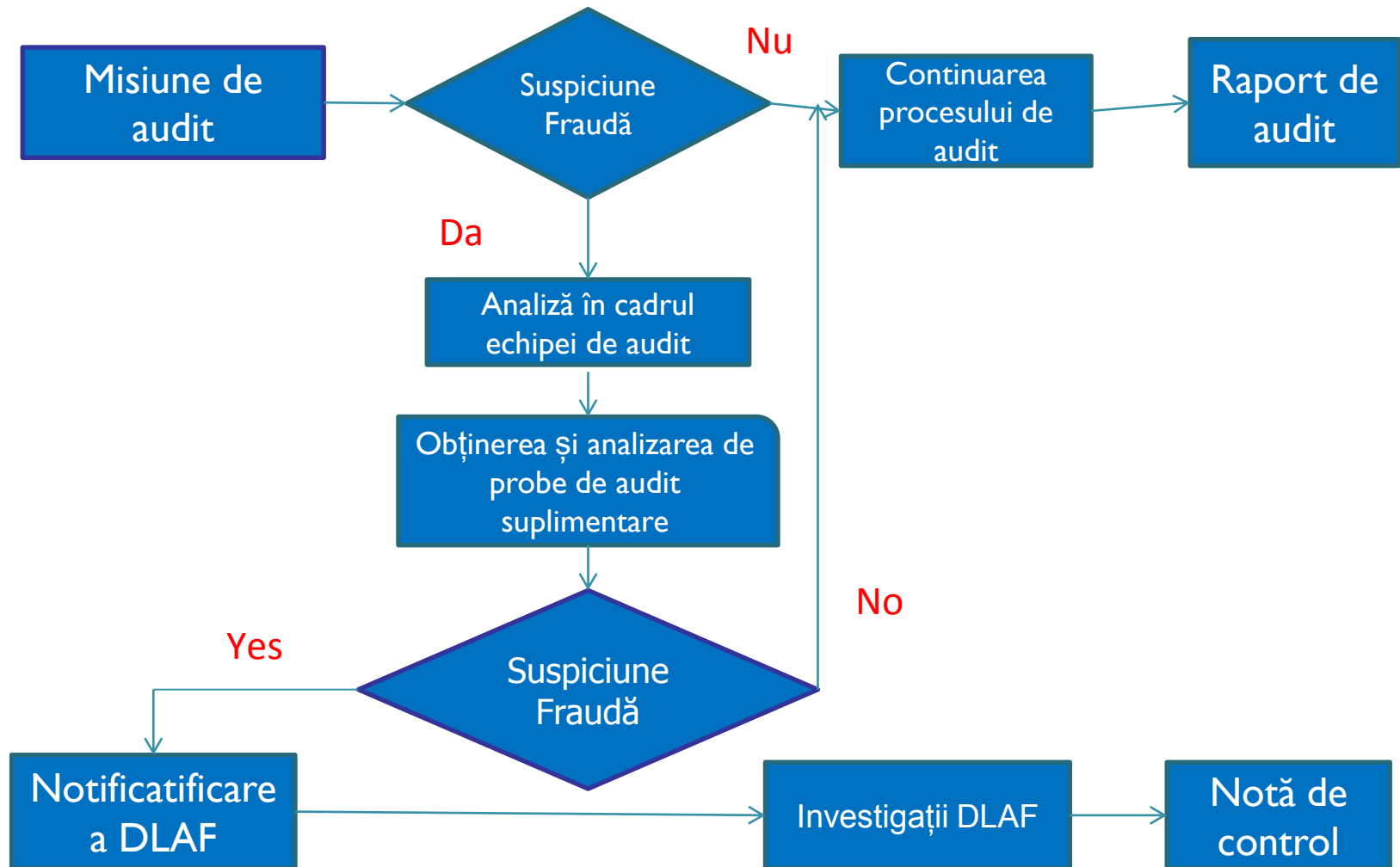
# Rolul AA în asigurarea utilizării judicioase a FESI

## Auditul de sistem - Rezultate



<b>Funcționează în mod corespunzător</b> <b>(1)</b>	<b>Funcționează, dar sunt necesare anumite îmbunătățiri</b> <b>(2)</b>	<b>Funcționează parțial, sunt necesare îmbunătățiri substanțiale</b> <b>(3)</b>	<b>În esență nu funcționează</b> <b>(4)</b>
Mai puțin de 10% excepții	Mai puțin de 25% excepții	Mai puțin de 40% excepții	Mai mult de 40% excepții

# Abordarea de audit în cazul unei suspiciuni de fraudă detectate





## **Abordarea de audit în cazul unei suspiciuni de fraudă detectate**

### **Raportarea către Comisia Europeană a suspiciunilor de fraudă detectate**

- Raportul anual de control conține o secțiune dedicată suspiciunilor de fraudă formulate de Autoritatea de Audit în anul de raportare.
- Informațiile privesc natura potențialei fraude, caracterul sistemic al acesteia, dacă este cazul, dacă au fost adoptate măsuri corective și dacă suspiciunea de fraudă a fost comunicată DLAF.



**Mulțumesc!**